

Forskrift om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Halsa, Tingvoll, Aure og Surnadal kommuner, Møre og Romsdal

Dato FOR-2015-01-12-26

Publisert II 2015 hefte 1

Ikrafttredelse 12.01.2015

Sist endret

Endrer

Gjelder for Halsa, Tingvoll, Aure og Surnadal kommuner, Møre og Romsdal

Hjemmel LOV-2003-12-19-124-§19, FOR-2003-12-19-1790, FOR-2008-06-17-819-§36

Kunngjort 15.01.2015 kl. 15.30

Rettet

Korttittel Forskrift om kontrollområde for ILA, Halsa, Tingvoll m.fl.

Kapitteloversikt:

- Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner
- Kapittel II. Tiltak i bekjempelsessonen
- Kapittel III. Tiltak i overvåkningssonen
- Kapittel IV. Kontrollområdets varighet
- Kapittel V. Andre bestemmelser
- Vedlegg

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 12. januar 2015 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og forskrift 17. juni 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr § 36.

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Formål

Formålet med denne forskrift er å forebygge, begrense og bekjempe sykdommen infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr innenfor forskriftens virkeområde.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder opprettelse av et kontrollområde bestående av bekjempelsessone og overvåkningssone i Halsa, Tingvoll, Aure og Surnadal kommuner i Møre og Romsdal.

Bekjempelsessonen omfatter de deler av landanlegget på lokalitet Hønsvikgulen som tar inn og benytter sjøvann samt sjøområdene rundt lokaliteten 12898 Hønsvikgulen (breddekoordinat: 63, 105 N, lengdekoordinat: 8,171 Ø) i Halså kommune, Møre og Romsdal fylke. Bekjempelsessonen i sjø rundt anlegget har følgende avgrensning:

- Nordvest:

Et punkt i havet: Lengdekoordinat(L) 8,063; breddekoordinat(B) 63,127

Nordspissen av Straumsneshalvøya: L 8,068; B 63,11

- Nordøst:

Et punkt i havet: L 8,233; B 63,149

Korsneset: L 8,23; B 63,141

- Nord:

Rett linje mellom punktene L 8,063; B 63,127 og L 8,233; B 63,149

- Sør og sørvest:

Rett linje sørøstover fra Kanestraum, L 8,063; B 63,056 til Saksneset L 8,217; B 63,034.

Overvåkingssonen omfatter rognavdeling og stamfiskavdeling som bare benytter ferskvann samt klekkeri, yngel og settefiskavdeling på landanlegget på Hønsvikgulen og sjøområder som ligger utenfor bekjempelsessonen med følgende avgrensning:

- Nordvest:

Rett linje mellom Leirvåg L 7,955; B 63,144 og Årsund L 7,966; B 63,1

- Nord:

Sålåsundet: Rett linje mellom L 8,175; B 63,182 og L 8,184; B 63,183

Imarsundet: Rett linje mellom L 8,297; B 63,189 og L 8,322; B 63,19

- Nordøst:

Arasvikfjorden: Rett linje mellom Espneset L 8,478; B 63,158 og Otnes L 8,493; B 63,139

- Sørøst:

Bøsundet: Rett linje mellom L 8,382 63,014 og L 8,382 og 63,011

- Sør:

Trongfjorden: Rett linje mellom Ytter Aksneset L 8,332; B 62,965 og Båtvikneset L 8,365; B 62,971.

I vedlagte kart er bekjempelsessonen merket med rødt, mens overvåkningssonen er merket med gult.

Forskriften omfatter også slakterier, tilvirkingsanlegg og notvaskerier utenfor kontrollområdet som håndterer akvakulturdyr, produkter av akvakulturdyr og utstyr fra anlegg i bekjempelsessonen.

§ 3. Definisjoner

I forskriften menes med:

Akvakulturdyr: Vannlevende dyr, inkludert kjønnsprodukter, hvile- og forplantningsstadier, unntatt sjøpattedyr, som kommer fra eller er ment for akvakulturanlegg.

Fisk: Enhver laksefisk og marin fisk uansett utviklingsstadium.

ILA (infeksiøs lakseanemi): Virussykdom forårsaket av en sykdomsfremkallende variant av ILA-virus (HPR deletert ILA-virus), et RNA-virus som er nært beslektet med familien Orthomyxoviridae. ILA gir alvorlig sykdom og dødelighet hos atlantisk laks.

Laksefisk: Fisk tilhørende slektene Salmo, Salvelinus og Oncorhynchus i familien Salmonidae.

Kontrollområde: Et avgrenset geografisk område bestående av bekjempelsessone og overvåkningssone opprettet som ledd i forebygging, begrensning og bekjempelse av ILA, hvor det gjelder særskilte tiltak, forbud eller påbud.

Kapittel II. Tiltak i bekjempelsessonen

§ 4. Overføring av akvakulturdyr inn i og ut av bekjempelsessonen

Det er forbudt å sette ut akvakulturdyr i bekjempelsessonen. Mattilsynet kan gjøre unntak for utsetting av rensefisk.

Det er forbudt å føre akvakulturdyr fra anlegg i bekjempelsessonen ut av bekjempelsessonen uten tillatelse fra Mattilsynet. Forbudet gjelder også føring av akvakulturdyr til slakteri eller tilvirkingsanlegg. Forbudet gjelder også rensefisk som er fangstet eller oppbevart i sonen.

§ 5. Tiltak overfor anlegg for laksefisk i bekjempelsessonen

Anlegg med laksefisk i bekjempelsessonen skal oversende ukentlige lister som viser den daglige dødeligheten av fisk på kar/merdnivå til Mattilsynet.

Alle anlegg med laksefisk skal føre register over besøk på anlegget og gi informasjon om smittestatus til alle besøkende som kan komme i kontakt med fisk og utstyr/materiale som kan overføre smitte.

Fisk fra anlegg for laksefisk med påvist ILA i bekjempelsessonen skal slaktes eller destrueres innen en fastsatt frist i henhold til en individuell plan godkjent av Mattilsynet.

Anlegget skal, etter at det er tømt for fisk, rengjøres og desinfiseres. Mattilsynet skal attestere og godkjenne utført vask og desinfeksjon. Anlegget skal deretter brakklegges i minimum tre måneder.

Anlegg for laksefisk i bekjempelsessonen der ILA ikke er påvist skal, etter at det er tømt for fisk, rengjøres og desinfiseres. Mattilsynet skal godkjenne og attestere utført vask og desinfeksjon.

Matfisk- og stamfiskanlegg for laksefisk i bekjempelsessonen skal deretter gjennomføre felles brakklegging i minimum to måneder.

Akvakulturanlegg innenfor bekjempelsessonen må daglig føre skriftlige registreringer om gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene skal være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

§ 6. Rengjøring av nøter fra anlegg med påvist eller mistanke om ILA

Oppdrettsnøter fra anlegg innenfor bekjempelsessonen skal leveres til notvaskeri som har mulighet til å behandle avløpsvannet og til å holde nøter fra bekjempelsessonen adskilt fra nøter fra andre anlegg. Mattilsynet gir tillatelse til bruk av notvaskeri.

Nøter må være merket med navn på opprinnelseslokalitet og lokalitetsnummer.

Benyttes notvaskeri som ligger utenfor bekjempelsessonen skal det meldes fra til Mattilsynet minst to virkedager før nøter transporteres ut av bekjempelsessonen.

Transport av nøter til notvaskeri fra anlegg i bekjempelsessonen skal foregå i en lukket transport og langs en transportrute som på forhånd er godkjent av Mattilsynet.

Ved rengjøring og desinfeksjon av nøter fra anlegg innenfor bekjempelsessonen, skal alt avløpsvann samles opp og filtreres og desinfiseres før utslipp. Nøter fra bekjempelsessonen skal holdes atskilt fra nøter fra andre anlegg.

Oppdrettsbåter, fôrflåter, flyteringer og annet utstyr fra anlegg innenfor bekjempelsessonen skal rengjøres og desinfiseres slik Mattilsynet bestemmer, før utstyret tas i bruk ved samme eller annen lokalitet.

Notvaskeri som skal vaske nøter fra bekjempelsessonen må daglig føre skriftlige registreringer av gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene skal være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

§ 7. Tiltak overfor slakteri som skal slakte fisk fra bekjempelsessonen

Slakteri som skal slakte fisk fra bekjempelsessonen, må ha godkjent avløpsbehandling, partikkelfelle og tilfredsstillende hygieniske rutiner samt føre daglige, skriftlige registreringer av gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene skal være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

Fisk fra akvakulturanlegg innenfor bekjempelsessonen tillates ikke plassert i slaktermerd ved mottak på slakteriet. Mattilsynet kan unntaksvis gi tillatelse til slik plassering.

Slakteri som slakter fisk fra akvakulturanlegg med påvist eller mistanke om forekomst av ILA tillates ikke å oppbevare fisk fra andre lokaliteter i slaktermerd eller slakte fisk fra andre lokaliteter samtidig. Samme forbud gjelder dersom det er et opphold i slaktingen av fisk fra lokaliteter med påvist eller mistanke om forekomst av ILA.

Etter at det er slaktet fisk fra akvakulturanlegg med påvist eller mistanke om forekomst av ILA, skal slakteriet rengjøres og desinfiseres før det igjen kan slaktes annen fisk ved slakteriet. Mattilsynet i distriktet der slakteriet ligger, skal godkjenne og attestere utført vask og desinfeksjon.

Ferdig slaktet fisk fra anlegg med påvist eller mistanke om forekomst av ILA tillates ikke ført ut av slakteriet uten at det er meldt fra til Mattilsynet minst to virkedager før overføring om hvilket tilvirkingsanlegg som er aktuell for mottak. Fisk fra lokalitet med påvist eller mistanke om forekomst av ILA tillates kun overført til tilvirkingsanlegg med godkjent avløps- og avfallshåndtering. Tilvirkingsanlegget og Mattilsynet i mottakerdistriktet, skal ha mottatt melding om fiskens opphav før den ferdige slaktede fisken tillates tatt ut og overført til tilvirkingsanlegget.

§ 8. Tiltak ved transport i bekjempelsessonen

All transport av levende laksefisk som ikke skal til bestemmelsessted i bekjempelsessonen skal så vidt mulig gå utenom bekjempelsessonen.

All transport av levende laksefisk i eller gjennom bekjempelsessonen skal godkjennes av Mattilsynet.

Det er forbudt for båter og andre transportmidler å ta inn transportvann, ballastvann eller lignende i bekjempelsessonen. Forbudet gjelder ikke for transportvann som tas inn ved lasting av slaktefisk i sonen.

Mattilsynet kan pålegge tiltak overfor transportør som transporterer akvakulturdyr til eller fra anlegg i bekjempelsessonen slik som krav om godkjent transportrute, lukket brønn, behandling av transportvann, avfallsbehandling, vask og desinfeksjon.

Brønnbåter som transporterer levende fisk fra akvakulturanlegg med grunn til mistanke eller påvist ILA skal ikke ta andre transportoppdrag uten at det foreligger tillatelse fra mattilsynet.

Ved smolttransport og transport av slaktefisk gjennom bekjempelsessonen skal Mattilsynet varsles på forhånd med opplysninger om navn på båt, passeringstidspunkt og leveringssted.

Transportør som transporterer akvakulturdyr gjennom bekjempelsessonen må daglig føre skriftlige registreringer over gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene må være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

Transport og levering av fôr til anlegg i bekjempelsessonen skal skje etter Mattilsynets anvisning.

Mattilsynets kan treffe tiltak overfor annen transport i bekjempelsessonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

§ 9. Tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet i bekjempelsessonen

Flytting av rensefisk mellom akvakulturlokaliteter i sonen er ikke tillatt. Mattilsynet kan gi tillatelse til fangst av rensefisk i sonen for bruk i sonen.

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet i bekjempelsessonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

Kapittel III. Tiltak i overvåkningssonen

§ 10. Tiltak overfor anlegg med laksefisk i overvåkningssonen

Alle anlegg med laksefisk i overvåkningssonen skal hver 14. dag oversende Mattilsynet lister som viser den daglige dødeligheten av fisk på kar-/merd-nivå.

§ 11. Tiltak ved transport i overvåkningssonen

Mattilsynet kan pålegge ytterligere tiltak overfor transportør som transporterer akvakulturdyr til eller fra anlegg i overvåkningssonen slik som krav om godkjent transportrute, lukket brønn, behandling av transportvann, avfallsbehandling, vask og desinfeksjon.

Transportør som transporterer akvakulturdyr gjennom overvåkningssonen skal daglig føre skriftlige registreringer over gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene må være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen transport i overvåkningssonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

§ 12. Tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet i overvåkningssonen

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet innenfor overvåkningssonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

Kapittel IV. Kontrollområdets varighet

§ 13. Opphevelse av bekjempelsessone

Etter at all laksefisk fra matfiskanleggene i bekjempelsessonen er slaktet ut, anlegg og utstyr forskriftsmessig rengjort og desinfisert, lokalitetene har gjennomført en samordnet brakklegging av bekjempelsessonen i minimum to måneder og anlegg der det er påvist ILA er brakklagt i minimum tre måneder, kan Mattilsynet vedta at bekjempelsessonen skal oppheves. Mattilsynet kan som et unntak fra brakkleggingskravene oppheve bekjempelsessonen med bakgrunn i utvidet helsekontroll og laboratorieundersøkelser. Fra samme dato som bekjempelsessonen oppheves, innlemmes den i overvåkningssonen.

§ 14. Opphevelse av overvåkningssonen

Overvåkningssonen oppheves når det er gått to år siden bekjempelsessonen i kontrollområdet ble opphevet.

Kapittel V. Andre bestemmelser

§ 15. Tilsyn og vedtak

Når ikke annet er bestemt, fører Mattilsynets tilsyn og fatter nødvendige enkeltvedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i og i medhold av denne forskriften i samsvar med matlovens § 23 om tilsyn og vedtak, og kan herunder treffe vedtak etter § 24 om særskilt smittesanering, § 25 om stenging og virksomhetskarantene og § 26 om tvangsmulkt.

§ 16. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 17. *Straffebestemmelser*

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbar i henhold til matloven § 28.

§ 18. *Ikrafttredelse og varighet*

Denne forskrift trer i kraft straks.

Forskriften oppheves automatisk to år etter fastsettelse av endringsforskrift som opphever bekjempelsessonen i samsvar med forskriftens § 13.